

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Гж. 5433/14
Дана 03.12.2014. године
БЕОГРАД

У И М Е Н А Р О Д А

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Гордане Комненић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Ловорке Стојнов, чланова већа, у парници тужиоца Радомира Ивановића из Београда, ул. Црвено барјаче бр. 14, чији је пуномоћник Милорад Вукосав, адвокат из Београда, ул. Мирка Бањевића бр. 8, против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Београд, ул. Др. Александра Костића бр. 9, ради накнаде штете, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П. 28820/12 од 03.07.2014. године, у седници већа одржаној дана 03. децембра 2014. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П. 28820/12 од 03.07.2014. године у ставу другом изреке тако што се **ДЕЛИМИЧНО УСВАЈА** тужбени захтев тужиоца Радомира Ивановића из Београда и **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање из Београда, да му на име мање исплаћених месечних износа пензије исплати износе и то за новембар 2009. године 3.008,98 динара, са законском затезном каматом почев од 20.12.2009. године па до исплате, за децембар 2009. године 3.000,98 динара са законском затезном каматом почев од 20.01.2010. године па до исплате, за јануар 2010. године 3.008,98 динара са законском затезном каматом почев од 20.02.2010. године па до исплате, за фебруар 2010. године 3.008,98 динара са законском затезном каматом почев од 20.03.2010. године па до исплате, за март 2010. године 3.008,98 динара са законском затезном каматом почев од 20.04.2010. године па до исплате, за април 2010. године 3.008,98 динара са законском затезном каматом почев од 20.05.2010. године па до исплате, за мај 2010. године 3.008,98 динара са законском затезном каматом почев од 20.06.2010. године па до исплате, за јун 2010. године 3.008,98 динара са законском затезном каматом почев од 20.07.2010. године па до исплате, за јул 2010. године 3.008,98 динара са законском затезном каматом почев од 20.08.2010. године па до исплате, за август 2010. године 3.008,98 динара са законском затезном каматом почев од 20.09.2010. године па до исплате, за септембар 2010. године 3.008,98 динара са законском затезном каматом почев од 20.10.2010. године па до исплате, за септембар 2010. године 3.008,98 динара са законском затезном каматом почев од 20.11.2010. године па до исплате, за новембар 2010. године 3.008,98 динара са законском затезном каматом почев од

динара са законском затезном каматом почев од 06.07.2013. године па до исплате, за јул 2013. године 3.525,24 динара са законском затезном каматом почев од 06.08.2013. године па до исплате, за август 2013. године 3.525,24 динара са законском затезном каматом почев од 06.09.2013. године па до исплате, за септембар 2013. године 3.525,24 динара са законском затезном каматом почев од 06.10.2013. године па до исплате, за октобар 2013. године 3.542,87 динара са законском затезном каматом почев од 06.11.2013. године па до исплате, за новембар 2013. године 3.542,87 динара са законском затезном каматом почев од 06.12.2013. године па до исплате, за децембар 2013. године 3.542,87 динара са законском затезном каматом почев од 06.01.2014. године па до исплате, за јануар 2014. године 3.542,87 динара са законском затезном каматом почев од 06.02.2014. године па до исплате, за фебруар 2014. године 3.542,87 динара са законском затезном каматом почев од 06.03.2014. године па до исплате, за март 2014. године 3.542,87 динара са законском затезном каматом почев од 06.04.2014. године па до исплате, у року од 15 дана од пријема преписа пресуде, док се тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд туженог обавезе да му исплати мање исплаћене месечне износе пензије за период од јануара 2008. године до октобра 2009. године са законском затезном каматом и то на износ од 4.148,95 динара за јануар 2008. године почев од 20.02.2008. године, 4.148,95 динара за фебруар 2008. године почев од 20.03.2008. године, 4.148,95 динара за март 2008. године почев од 20.04.2008. године, 4.438,85 динара за април 2008. године почев од 20.05.2008. године, 4.438,85 динара за мај 2008. године почев од 20.06.2008. године, 4.438,85 динара за јун 2008. године почев од 20.07.2008. године, 4.438,85 динара за јул 2008. године почев од 20.08.2008. године, 4.438,85 динара за август 2008. године почев од 20.09.2008. године, 4.438,85 динара за септембар 2008. године почев од 20.10.2008. године, 5.065,15 динара за октобар 2008. године почев од 20.11.2008. године, 5.065,15 динара за новембар 2008. године почев од 20.12.2008. године, 5.065,15 динара за децембар 2008. године почев од 20.01.2009. године, 5.065,15 динара за јануар 2009. године почев од 20.02.2009. године, 5.065,15 динара за фебруар 2009. године почев од 20.03.2009. године, 5.065,15 динара за март 2009. године почев од 20.04.2009. године, 5.065,15 динара за април 2009. године почев од 20.05.2009. године, 5.065,15 динара за мај 2009. године почев од 20.06.2009. године, 5.065,15 динара за јун 2009. године почев од 20.07.2009. године, 5.065,15 динара за јул 2009. године почев од 20.08.2009. године, 5.065,15 динара за август 2009. године почев од 20.09.2009. године, 5.065,15 динара за септембар 2009. године почев од 20.10.2009. године, 5.065,15 динара за октобар 2009. године почев од 20.11.2009. године, све до исплате, као и за разлику за износе и то 2.056,17 динара за новембар 2009. године, са законском затезном каматом почев од 20.12.2009. године, 2.056,17 динара за децембар 2009. године, са законском затезном каматом почев од 20.01.2010. године, 2.056,17 динара за јануар 2010. године, са законском затезном каматом почев од 20.02.2010. године, 2.056,17 динара за фебруар 2010. године, са законском затезном каматом почев од 20.03.2010. године, 2.056,17 динара за март 2010. године, са законском затезном каматом почев од 20.04.2010. године, 2.056,17 динара за април 2010. године, са законском

март 2013. године, са законском затезном каматом почев од 06.04.2013. године, 2.410,27 динара за април 2013. године са законском затезном каматом почев од 06.05.2013. године, 2.410,27 динара за мај 2013. године са законском затезном каматом почев од 06.06.2013. године, 2.410,27 динара за јун 2013. године са законском затезном каматом почев од 06.07.2013. године, 2.410,27 динара за јул 2013. године са законском затезном каматом почев од 06.08.2013. године, 2.410,27 динара за август 2013. године са законском затезном каматом почев од 06.09.2013. године, 2.410,27 динара за септембар 2013. године са законском затезном каматом почев од 06.10.2013. године, 2.422,31 динар за октобар 2013. године са законском затезном каматом почев од 06.11.2013. године, 2.422,31 динар за новембар 2013. године са законском затезном каматом почев од 06.12.2013. године, 2.422,31 динар за децембар 2013. године са законском затезном каматом почев од 06.01.2014. године, 2.422,31 динар за јануар 2014. године са законском затезном каматом почев од 06.02.2014. године, 2.422,31 динар за фебруар 2014. године са законском затезном каматом почев од 06.03.2014. године и 2.422,31 динар за март 2014. године са законском затезном каматом почев од 06.04.2014. године, као неоснован **ОДБИЈА**.

ОДБИЈА СЕ жалба туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање из Београда, као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ** решење о одбијању приговора апсолутне ненадлежности суда и предлога туженог за прекид овог поступка до правноснажног окончања поступка пред Управним судом, садржано у ставу првом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П. 28820/12 од 03.07.2014. године.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима садржано у ставу трећем изреке пресуде Првог основног суда у Београду П. 28820/12 од 03.07.2014. године тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање из Београда, да тужиоцу Радомиру Ивановићу из Новог Београда, накнади трошкове парничног поступка у износу од 73.180,00 динара у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П. 28820/12 од 03.07.2014. године ставом првим изреке одбијен је приговор апсолутне ненадлежности суда и предлог туженог да суд прекине овај поступак до правноснажног окончања поступка пред Управним судом. Ставом другим изреке тужени је обавезан да тужиоцу на име мање исплаћених месечних износа пензије исплати износе за период од јануара 2008. године до марта 2008. године од по 4.148,95 динара месечно, за период од априла 2008. године до краја септембра 2008. године од по 4.438,85 динара месечно, за период од октобра 2008. године до краја новембра 2010. године од по 5.065,15 динара месечно, за период од децембра 2010. године до краја марта 2011. године од по 5.164,54 динара месечно, за период од априла 2011. године до краја септембра 2011. године од по 5.448,59

динара месечно, за период од октобра 2011. године до краја децембра 2011. године од по 5.514,08 динара месечно, са законском затезном каматом на сваки од наведених износа за сваки месец припадајуће разлике понаособ почев од 20-ог дана наредног месеца за претходни месец па до исплате, за период од јануара 2012. године до краја марта 2012. године износе од по 5.514,08 динара месечно, за период од априла 2012. године до краја септембра 2012. године износе од по 5.704,88 динара месечно, за период од октобра 2012. године до краја марта 2013. године износе од по 5.812,12 динара месечно, за период од априла 2012. године до краја септембра 2013. године износе од по 5.935,51 динар месечно, за период од октобра 2013. године до краја марта 2014. године износе од по 5.965,18 динара све са законском затезном каматом на сваки од наведених износа за сваки месец припадајуће разлике понаособ почев од 06-ог дана наредног месеца за претходни месец до исплате. Ставом трећим изреке тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 77.655,00 динара.

Благовременом жалбом тужени је ту пресуду побијао из свих законских разлога.

Испитујући правилност ожалбене пресуде у смислу одредбе члана 386 ЗПП, другостепени суд је нашао да је жалба туженог делимично основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1-3,5,7 и 9 ЗПП на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности а жалбом туженог неосновано се указује на битну повреду из одредбе члана 374 став 2 тачка 2 и 12 истог закона. Првостепени суд је одлучио о захтеву који спада у судску надлежност јер је предмет спора имовинско – правни захтев за накнаду штете који је суд надлежан да решава у смислу одредбе члана 1 ЗПП.

Наводима жалбе туженог о томе да о праву војног осигураника из пензијског и инвалидског осигурања решава директор фонда решењем које има карактер управног акта а чија се правилност цени у управном поступку и управном спору, не доводи се у сумњу правилност ожалбене пресуде. Ово због тога што предмет овог спора није оцена правилности и законитости решење директора туженог него је предмет спора накнада штете коју је тужени причинио тужиоцу неправилним и незаконитим радом свог органа у смислу одредбе члана 172 став 1 ЗОО.

Изрека ожалбене пресуде је разумљива, не противречи сама себи или разлозима, о битним чињеницама наведени су разлози који су јасни и непротивречни и о битним чињеницама не постоји противречност између онога што се у разлозима пресуде наводи о садржини исправа и самих тих исправа, што значи да првостепена пресуда нема недостатке због којих се не би могла испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоцу је решењем Фонда за социјално осигурање војних осигураника СП.бр. 072136 од 17.01.1979. године признато право на старосну пензију која му се исплаћује почев од 01.01.1979. године. Решењем Фонд ПИО о ванредном усклађивању пензија, вредности општег бода и новчаних накнада од јануара 2008. године, које је донето 25.01.2008. године, усклађене су пензије за период од 01. јануара 2008. године за 11,06%, а тужиоцу од тада тужени не исплаћује увећану пензију. Вештачењем је утврђено да разлике између пензије која је требало да буде исплаћена тужиоцу на основу тог решења, и пензије које му је тужени исплаћивао за период од 01.01.2008. године до 31.12.2013. године номинално износи 397.752,86 динара применом вредности бода 9,40 динара а применом вредности бода од 9,02 динара разлика износи 236.752,86 динара. Тужени је истакао приговор застарелости потраживања тужиоца имајући у виду да је тужбу суду поднео дана 31.12.2012. године.

Правилно је првостепени суд закључио да је тужени пасивно легитимисан у овој парници и да је основано потраживање тужиоца за накнаду штете на име мање исплаћене пензије.

Неосновани су наводи жалбе туженог да не постоји законска могућност да се пензије војних корисника на дан 01.01.2008. године ускладе и по војним прописима и по решењу Републичког фонда ПИО. Војни осигураници, корисници пензија су у погледу права на усклађивање пензија почев од 01.01.2008. године били укључени у општи систем пензијског и инвалидског осигурања. Због тога се испуњеност законских услова за признавање права на ванредно усклађивање пензија војних осигураника не може одвојено ценити у односу на ту категорију осигураника јер су пензије остварене до 01.01.2008. године као и оне остварене после тог датума морале бити усклађене на исти начин, под истим условима и у истој висини као и пензије корисника у осигурању запослених. То што се ванредно усклађивање пензија односило на 2007. годину у којој су војни осигураници били у посебном систему социјално осигурања у оквиру режима Закона о Војсци Југославије, не утиче на обавезу надлежног Фонда да по службеној дужности изврши ванредно усклађивање пензија војним осигураницима у истом проценту као и корисницима пензија у осигурању запослених. Околност да приликом одређивања конкретног процента ванредног усклађивања пензија нису били узети у обзир износи војних пензија исплаћених у 2007. години, није основ због кога не би постојао законски услов за ванредно усклађивање пензија само за категорију војних осигураника. Због тога је без значаја то што висина просечне пензије војних осигураника у 2007. години није била мања од 60% од износа просечне нето зараде запослених на територији Републике Србије у тој години. Одлука Управног одбора Фонда за социјално осигурање војних осигураника бр. 62960-5 од 29.09.2011. године о томе да ванредно усклађивање војних пензија за 11,06% почев од 01.01.2008. године није основано, јер нису испуњени законом прописани услови као и да се решење туженог од 25.01.2008. године односи искључиво на усклађивање

пензија корисника који право на пензију остварују преко тог фонда, није од утицаја на одлучивање имајући у виду да су војни осигураници као корисници пензија у погледу права на усклађивање пензија почев од 01.01.2008. године укључени у општи систем пензијског и инвалидског осигурања. То значи да је надлежни орган туженог неправилним и незаконитим радом проузроковао тужиоцу штету јер му почев од 01.01.2008. године није исплаћивао усклађену пензију за проценат од 11,06% на основу решења од 01.01.2008. године па је дужан да му ту штету накнади у смислу одредбе члана 154, 155, 172 став 1 и 190 ЗОО.

Међутим, при оцени приговора застарелости потраживања који је тужени истакао у смислу одредбе члана 360 став 3 ЗОО, првостепени суд је погрешно применио одредбу члана 376 став 2 ЗОО када је нашао да потраживање тужиоца није застарело јер није протекао објективни рок прописан том одредбом закона. Ово због тога што је одредбом члана 376 став 1 ЗОО прописано да потраживање накнаде проузроковане штете застарела за три године од кад је оштећени дознао за штету и за лице које је штету учинило. У овом случају, тужилац је као оштећени дознао за штету 20.02.2008. године када му је исплаћена прва пензија без увећања па је од тада почео да тече трогодишњи субјективни рок застарелања што значи да су застарела његова потраживања разлике неисплаћене пензије за период до новембра 2009. године имајући у виду да је тужбу суду поднео дана 31.12.2012. године. Даље, првостепени суд је погрешно закључио да је обрачун разлике исплаћене пензије и пензије која је требало да буде исплаћена тужиоцу на основу решења туженог од 25.01.2008. године требало извршити применом вредности бода 9,40 динара. Ванредно усклађивање пензије од 01.01.2008. године по решењу туженог од 25.01.2008. године врши се у односу на пензије у 2007. години. Вредност бода коришћена за обрачун војних пензија од 01.07.2007. године до 31.12.2007. године износила је 9,02 динара и одређена је тачком 1 Одлуке о вредности бода које се примењује за исплату и обрачун војних пензија („Службени Војни лист“ бр. 14/07). Одлуком о усклађивању војних пензија за 2007. годину („Службени војни лист“ бр. 13/08), уређен је начин годишњег усклађивања износа пензија војних осигураника остварених по Закону о Војсци Југославије са пензијама одређеним за 2007. годину (тачка 1) и одређено да новчана вредност бода за обрачунавање пензије и других новчаних накнада корисника војних пензија од 01.01.2008. године износи 9,40 динара. Ту одлуку донео је министар одбране с позив и на члан 265 став 5 Закона о Војсци Југославије који је престао да важи 01.01.2008. године даном ступања на снагу Закона о Војсци Србије а на тај начин је извршено усклађивање пензија војних осигураника за 4,21% почев од 01.01.2008. године, од истог датума када је решењем туженог од 25.01.2008. године која се примењује и на кориснике војних пензија извршено ванредно усклађивање пензија за 11,06%. Због тога се, по налажењу овог суда, проценат ванредног усклађивања од 11,06% у односу на пензије чији су корисници војни осигураници од 01.01.2008. године примењује на основицу која представља вредност бода од 9,02 динара јер би у супротном да се као основица узме

вредност бода од 9,40 динара, усклађивање пензија војних осигураника било извршено и за још додатних 4,21%.

Пошто је при оцени приговора застарелости потраживања и при одлучивању да примени вредност бода од 9,40 динара, првостепени суд на утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право, овај суд је, као другостепени, првостепену пресуду преиначио и одлуку као у ставу првом изреке ове пресуде донео у смислу одредбе члана 394 тачка 4 ЗПП.

Првостепени суд је правилно одбио приговор апсолутне ненадлежности суда и предлог туженог да суд прекине овај поступак до правноснажног окончања поступка пред Управним судом јер је надлежан да решава ову правну ствар у смислу одредбе члана 1 ЗПП а нису испуњени услови за прекид поступка у смислу одредбе члана 223 тачка 1 у вези члана 12 истог закона из разлога које је о томе правилно образложио првостепени суд у својој одлуци коју, као правилну, прихвата и овај суд, као другостепени.

Жалбом туженог правилност тог решења првостепеног суда не доводи се у сумњу.

Из изложених разлога, жалба туженог је одбијена као неоснована а наведено решење потврђено, као правилно и на закону засновано, па је одлука као у ставу другом изреке ове пресуде донето у смислу одредбе члана 401 тачка 2 ЗПП.

Пошто је преиначио одлуку против које је изјављен правни лек овај суд је, као другостепени, одлучивао о трошковима целог поступка у смислу одредбе члана 165 став 2 ЗПП, одлуком садржаном у ставу трећем изреке ове пресуде. Тужиоцу су трошкови признати сразмерно његовом успеху у спору у смислу одредбе члана 153 став 2 и 154 ЗПП а то су издаци које је имао на име ангажовања пуномоћника адвоката за састав тужбе и три поднеска у износу од по 6.000,00 динара, заступање на два одржана рочишта по 7.500,00 динара, два неодржана рочишта по 4.500,00 динара, трошкови вештачења у износу од 8.000,00 динара, трошкови судских такси за тужбу у износу од 3.900,00 динара и за одлуку суда у износу од 13.280,00 динара, укупно износ од 73.180,00 динара обрачунат применом важеће Адвокатске и Таксене тарифе у време доношења првостепене пресуде.

Председник већа-судија
Гордана Комненић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић

